KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 21.9.2007
COM(2007) 553 konč.

SPOROČILO KOMISIJE

Letno poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe

SPOROČILO KOMISIJE

Letno poročilo o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila 2004 in razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe

Uvod

Uredba Sveta (ES) št. 866/2004 z dne 29. aprila o režimu na podlagi člena 2 Protokola št. 10 k Aktu o pristopu[1] (v nadaljevanju: Uredba o zeleni črti) v členu 11(1) določa, da „*začne Komisija najkasneje leto dni po datumu začetka veljavnosti te uredbe letno poročati Svetu o izvajanju uredbe in o razmerah, ki izvirajo iz njene uporabe, temu poročilu pa po potrebi priloži primerne predloge sprememb*".

Uredba o zeleni črti se uporablja od 1. maja 2004. Določa pogoje, pod katerimi se določbe zakonodaje EU uporabljajo za pretok blaga in oseb preko razmejitvene črte med tistimi območji Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade Republike Ciper, in tistimi, ki so.

To poročilo zajema obdobje od 1. maja 2006 do 30. aprila 2007.

1. IZVEDBENI UKREPI

Komisija je 4. maja 2007, kmalu po preteku obdobja, ki ga zajema poročilo, sprejela odločbo o odpravi prepovedi pretoka nekaterih proizvodov živalskega izvora na otoku Ciper v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 866/2004 in določitvi pogojev za pretok teh proizvodov. Navedena odločba Komisije opredeljuje pogoje za trgovino z medom in svežimi ribami preko zelene črte[2].

2. PREHOD OSEB

V skladu s členom 2 Uredbe o zeleni črti Republika Ciper „*opravlja kontrole vseh oseb, ki prečkajo črto, zaradi boja proti nezakonitemu priseljevanju državljanov tretjih držav in zaradi odkrivanja in preprečevanja groženj javnemu redu in javni varnosti. Izvajajo se tudi kontrole prevoznih sredstev in stvari v lasti oseb, ki prečkajo [zeleno] črto"* člen 3 pa navaja: *„Dejanski nadzor opravlja Republika Ciper vzdolž celotne črte na način, da odvrača ljudi od izogibanja kontrolam na mejnih prehodih."*

2.1. Prečkanje na mejnih prehodih

Uredba predvideva trden pravni okvir za prosti pretok ciprskih državljanov, drugih državljanov EU in državljanov tretjih držav, ki prečkajo zeleno črto na mejnih prehodih. Glede na razpoložljive podatke je med obdobjem poročanja preko zelene črte z območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra vstopilo 788 823 ciprskih Grkov, s severnega dela Cipra na območja pod vladnim nadzorom pa 1 348 215 ciprskih Turkov. V prvih šestih mesecih obdobja poročanja je zeleno črto prestopilo skupno 812 756 ciprskih Turkov, v drugi polovici pa je ta številka padla na 535 459 (zmanjšanje za več kot 30 %)[3]. [4] Število ciprskih

---

1 UL L 161, 30.4.2004, str. 128. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1283/2005 (UL L 203, 4.8.2005, str. 8).

2 Odločba Komisije 2007/330/ES z dne 4. maja 2007 (UL L 123, 12.5.2007, str. 30).

3 Glej Prilogo VII.

policistov, ki delujejo neposredno na mejnih prehodih, se je s 54 (2005) povečalo na 61 (2006).

Kar zadeva dnevno prečkanje ljudi na mejnih prehodih, zapletov ni bilo. Komisija je občasno prejela pritožbe državljanov EU glede vsiljivih pregledov oseb in zasega osebnih dokumentov na mejnih prehodih. Na podlagi Carinskega zakonika Republike Ciper lahko uradni carinik preišče osebe, zadrži ali zaseže blago in brez sodnega naloga pripre osebo, ki jo zaloti pri storitvi ali poskusu storitve nedovoljenega dejanja, ki se v skladu s carinskimi ali drugimi zakonodajnimi predpisi kaznuje s priporom, vključno s sumom nezakonite pridobitve ali uporabe grško-ciprske lastnine na severnem delu Cipra.

Parlament Republike Ciper je oktobra 2006 sprejel spremembo h Kazenskemu zakoniku, ki vsako nezakonito uporabo (vključno z najemnino) lastnine kaznuje z zaporno kaznijo do sedem let[5]. Glede na to, da okrog 78 % zasebne lastnine na severnem delu Cipra pripada ciprskim Grkom, je ta sprememba povzročila zaskrbljenost v ciprsko-turški skupnosti. Organi Republike Ciper naj bi sledili politiki, da se sprememba ne uporablja za običajne turške državljane na Cipru, kar pa vodi k pomanjkljivi pravni varnosti. Vpliv te zakonodaje na prečkanje meje ciprskih Turkov bo treba podrobno spremljati.

2.2. Nezakonito priseljevanje preko zelene črte

Število državljanov tretjih držav, ki nezakonito prečkajo zeleno črto, pomeni še vedno velik problem. Po analizi številk policije Republike Ciper je imelo 36,4 %[6] vseh oseb, ki so nezakonito prečkale zeleno črto, v svojih potnih listih turški vizum[7]. Policija Republike Ciper je kot glavne države izvora nezakonitih priseljencev navedla Sirijo (46,3 %) in Iran (9,2 %).

Na podlagi podatkov organov Republike Ciper je število nezakonitih priseljencev, zadržanih po prečkanju zelene črte, sicer s 725 v letu 2002 naraslo na 3 796 v letu 2003 ter na 5 287 v letu 2004, potem pa spet padlo na 5 191 v letu 2005 ter na 3 778 v letu 2006. V obdobju poročanja je po podatkih ciprske policije preko zelene črte na ozemlja pod vladnim nadzorom

---

[4] Po navedbah organov Republike Ciper ni podatkov o vrnitvi ciprskih Grkov na območja pod vladnim nadzorom ter o vrnitvi ciprskih Turkov na severni del Cipra. Glej Prilogo VII.

[5] „Zakon o spremembi Kazenskega zakonika“ je bil objavljen v Uradnem listu dne 20. oktobra 2006. Oddelek 303A se v spremenjeni obliki glasi:

„(1) Vsaka oseba, ki namerava z goljufivim namenom poslovati z nepremičninami, ki so last druge osebe, zagreši kaznivo dejanje in se obsodi na sedem let zaporne kazni.

(2) Za namene tega oddelka velja, da oseba posluje z nepremičninami, če

(a) [ta oseba] drugi osebi proda, da v najem, zastavi ali kako drugače obremeni nepremičnino ali da v uporabo nepremičnino druge osebe, ali

(b) oglašuje ali drugače spodbuja prodajo ali najem ali zastavitev ali druge vrste obremenitev nepremičnine ali njeno uporabo s strani druge osebe, ali

(c) sklene dogovor z drugo osebo o prodaji ali najemu ali zastavitvi ali druge vrste obremenitvi v korist druge osebe, ali o uporabi nepremičnine s strani druge osebe, ali

(d) prevzame nepremičnino, ki je predmet poslovanja, opredeljenega v tem pododdelku.

(3) Za namene tega oddelka velja, da oseba deluje z goljufivim namenom, če v času storitve katerega koli dejanja iz pododdelka (2) navedena oseba ve ali bi v navedenih okoliščinah morala vedeti, da nima dovoljenja registriranega lastnika nepremičnine ali druge osebe, ki ima zakonito pooblastilo za dodelitev takšnega dovoljenja.“

[6] Številke policije Republike Ciper, ki jih je prejela Komisija, se nanašajo na tiste nezakonite priseljence, za katere je imela dokumente (1 513 oseb). Za namene tega poročila so se ti podatki primerjali s skupnim številom 2 844 nezakonitih priseljencev, ki so prečkali zeleno črto po navedbah policije Republike Ciper (glej Prilogo VI).

[7] Skoraj dve tretjini teh oseb sta po podatkih policije Republike Ciper imeli turški vizum, ki je veljaven tudi na severnem delu Cipra, ena tretjina oseb pa je imela turški vizum in „vizum Turške republike Severnega Cipra“.

vstopilo 2 844 nezakonitih priseljencev (več kot 97 % vseh zadržanih nezakonitih priseljencev), med njimi jih je okrog 2 % vstopilo preko Vzhodne suverene cone in manj kot 1 % neposredno na območja pod vladnim nadzorom[8]. Oceno vstopne poti na ozemlja pod vladnim nadzorom je ciprska policija izvedla na podlagi:

- dokumentov,
- izjav priseljencev,
- domnev glede na državo izvora (ciprska policija domneva, da vsi priseljenci iz nekaterih držav (npr. Pakistana in Sirije) vstopajo na območje pod vladnim nadzorom preko severnega dela Cipra, in sicer zaradi tesnih odnosov teh držav s Turčijo)[9].

Po navedbah ciprske policije večina nezakonitih priseljencev pozneje zaprosi za azil (število prosilcev za azil je s 950 v letu 2002 naraslo na 4 410 v letu 2003 ter na 9 860 v letu 2004, potem pa padlo na 7 746 v letu 2005 in na 4 545 v letu 2006).

Med razloge za upad števila državljanov tretjih držav, ki nezakonito prečkajo zeleno črto, in oseb, ki zaprosijo za azil, spadajo:

- boljše sodelovanje policije Republike Ciper z UNPOL in UNFICYP ter s ciprsko Nacionalno gardo,
- okrepljen nadzor zelene črte s helikopterji[10] ter ob tem sodelovanje z osebjem lokalne policijske postaje in z oddelkom za tujce in priseljevanje policijske uprave,
- dobro sodelovanje z organi Vzhodne suverene cone, okrepljene dejavnosti slednjih od novembra 2006 za zmanjšanje nezakonitega priseljevanja in tihotapljenja blaga ter visoko število oseb, ki so bile vrnjene že s kraja poskusa vstopa,
- izmenjava podatkov obveščevalnih služb in izboljšano sodelovanje med Vzhodno suvereno cono in turško-ciprsko skupnostjo.

Slednja je začela sprejemati precejšnje število nezakonitih priseljencev, ki so bili zadržani v Vzhodni suvereni coni blizu zelene črte. Skoraj polovica od okrog 100 nezakonitih priseljencev, ki so bili zadržani na območju Vzhodne suverene cone, so ciprski Turki sprejeli nazaj, drugi so bili predani organom Republike Ciper na podlagi Memoranduma o soglasju.

Ob upoštevanju še vedno zaskrbljujočega visokega števila nezakonitih priseljencev mora po mnenju Komisije Republika Ciper nemudoma nadaljevati z okrepljenim nadzorom zelene črte med mejnimi prehodi v skladu s členom 3 Uredbe o zeleni črti. Komisija vzdržuje s pristojnimi organi Republike Ciper konstruktivni dialog na delovni ravni. Več srečanj je potekalo na Cipru, v Bruslju pa je bila maja 2007 organizirana delavnica, ki je bila usmerjena zlasti na težave nezakonitega priseljevanja preko zelene črte in ponudila možnost za pogovor o ukrepih, ki jih je treba izvesti v bližnji prihodnosti.

Predstavniki Republike Ciper so ob tej priložnosti Komisijo seznanili z najnovejšimi informacijami o ukrepih, ki so bili izvedeni od zadnje delavnice decembra 2005. Ti ukrepi so zajemali okrepljeno sodelovanje z UNFOCYP, UNPOL, z organi Vzhodne suverene cone in ciprsko Nacionalno gardo ter posredovanje s helikopterji in osebjem lokalnih policijskih

---

[8] Glej Prilogo VI.

[9] Izjave in domneve so pomembne v tistih primerih, ko ciprska policija nima dokumentov o nezakonitem priseljencu.

[10] Med obdobjem poročanja se je za skupno 115 ur z dvema helikopterjema izvajala opazovalna služba, vključno z opazovanjem zelene črte.

postaj in oddelka za tujce in priseljevanje policijske uprave za nadzor zelene črte (glej zgoraj). Kar zadeva prosilce za azil, se je privlačnost zaposlitvenih možnosti zanje zmanjšala, postopek pregleda njihovih prošenj za azil pa je bil pospešen.

V zvezi z nadzorom zelene črte Republika Ciper nasprotuje sprejetju ukrepov, zaradi katerih bi lahko zelena črta prevzela podobo zunanje meje. Zato ni bil opravljen oziroma ni načrtovan nakup dodatne opreme za nadzor zelene črte, število osebja, ki je pristojno za nadzor tokov nezakonitega priseljevanja (tudi policija), pa razen na mejnih prehodih ni bilo povečano. V nasprotju z nameni Republike Ciper, navedenimi v lanskoletnem poročilu o zeleni črti, ta ni uvedla strožjih pravil, povezanih z izdajo vizumov, in ni vzpostavila novega centra za pridržanje nezakonitih priseljencev.

Komisija predlaga, da organi Republike Ciper nemudoma sprejmejo konkretne ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti v okviru Uredbe o zeleni črti, tudi ob upoštevanju prihodnjega sodelovanja Cipra v schengenskem območju. Četudi zelena črta ne pomeni zunanje meje, mora Republika Ciper učinkovito izvajati mejni nadzor na tisti strani zelene črte, ki je pod vladnim nadzorom, hkrati pa mora ta kar najbolj omejiti ovire za stike med obema skupnostma.

3. PREHOD BLAGA

3.1. Vrednost trgovine

V skladu s členom 8 Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004[11] je turško-ciprska Gospodarska zbornica mesečno poročala o vrsti, količini in vrednosti blaga, za katerega je izdala spremne dokumente.

Organi Republike Ciper so v mesečnih poročilih poročali Komisiji tudi o vrsti, količini in vrednosti blaga, ki je prečkalo zeleno črto. Ta poročila so vključevala blago, ki je na območja pod vladnim nadzorom vstopilo preko mejnih prehodov *Pergamos* in *Strovilia*, ki sta v pristojnosti Vzhodne suverene cone.

Po podatkih turško-ciprske Gospodarske zbornice je skupna vrednost blaga, za katerega so bili v obdobju poročanja izdani spremni dokumenti, znašala 4 806 100 EUR, vrednost blaga, s katerim se je dejansko trgovalo, pa je znašala okoli 3 380 805 EUR[12]. Kar zadeva občutno razliko med predloženimi številkami, je bila Komisija obveščena, da so bili spremni dokumenti včasih izdani za ocenjeno in ne dejansko količino blaga, zato je bila količina in posledično vrednost blaga, ki je končno prečkalo črto, manjša od količin, navedenih v spremnih dokumentih. Poleg tega so bile pošiljke včasih odpovedane[13]. Turško-ciprska Gospodarska zbornica je Komisijo tudi obvestila, da spremni dokumenti niso bili predloženi ali pregledani vsakič, kadar je blago prečkalo črto. V zvezi s slednjim so organi Republike Ciper poudarili, da je sicer vsaka pošiljka pregledana, vendar pa v nobenem primeru niso zavezani zahtevati spremne dokumente, saj je dolžnost trgovca, da jih predloži.

V primerjavi s predhodnim obdobjem poročanja številke kažejo znatno povečanje skupne vrednosti blaga, ki je prečkalo zeleno črto. Glede na poročila organov Republike Ciper se je skupna vrednost blaga, ki je dejansko prečkalo črto, skoraj podvojila in je znašala okoli 3 380 805 EUR, v primerjavi z 1 734 770 EUR v predhodnem obdobju poročanja.

---

11 Uredba Komisije (ES) št. 1480/2004 z dne 10. avgusta 2004 (UL L 272, 20.8.2004, str. 3).

12 Glej prilogi I in II.

13 Glej Prilogo III. V juliju 2006 sta bili dve večji pošiljki krompirja, namenjeni v države članice EU preko pristanišča Limassol, odpovedani v zadnjem trenutku, potem ko so bili ciprsko-turški trgovci izpostavljeni pritiskom politične narave. Glej tudi točko 3.5 spodaj.

Čeprav Uredba o zeleni črti tega ne zajema, je treba omeniti, da je v obdobju poročanja vrednost trgovinske menjave iz območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra po podatkih ciprske Gospodarske zbornice znašala 1 027 688, v primerjavi s 442 408 EUR v predhodnem obdobju. Vrednost trgovinske menjave iz območij pod vladnim nadzorom v severni del Cipra se je tako več kot podvojila, vendar znaša vseeno skoraj le tretjino trgovinske vrednosti v obratni smeri. Turško-ciprska skupnost uporablja sistem izdaje dovoljenj, ki v bistvu odseva omejitve Uredbe o zeleni črti. Dovoljeno je na primer samo blago, ki izvira iz območja pod vladnim nadzorom, zahtevajo se spremni dokumenti, ki jih izda ciprska Gospodarska zbornica, vnos živih živali ali proizvodov živalskega izvora preko zelene črte pa je prepovedan. Nekaj izjem je temeljilo na nejasni, ad hoc podlagi.

3.2. Vrsta blaga

Številke o vrsti blaga, s katerim je potekalo trgovanje, kažejo, da je bilo na območja pod vladnim nadzorom preko črte vneseno le omejeno število novih proizvodov. Nove vrste blaga niso občutno vplivale na porast trgovine.

Kot tudi v predhodnem obdobju poročanja so bile glavne skupine proizvodov, s katerimi je potekalo trgovanje, zelenjava, lesni proizvodi in pohištvo[14].

V obdobju poročanja je trgovina preko zelene črte potekala skoraj izključno za namene trgovanja znotraj otoka. Zeleno črto je 30. aprila 2007 prečkala pošiljka odpadnega aluminija, ki je bila nato odposlana v Združeno kraljestvo. Po pošiljki „Cyprus Delights“ (slaščice) decembra 2005 je bil to šele drugi primer prečkanja zelene črte, kar je posledično pomenilo poslovanje znotraj Skupnosti z drugo državo članico.

3.3. Prijavljene nepravilnosti

Od maja 2006 je bilo prijavljenih šest primerov nepravilnosti, v katerih prehod blaga preko črte ni bil dovoljen. Oznaka proizvoda ni bila v skladu z določbami v štirih primerih, v dveh pa ni bilo spremnih dokumentov.

3.4. Pozitivne spremembe pri pretoku blaga

V obdobju poročanja je treba omeniti nekatere pozitivne spremembe, ki so postopoma odstranile nekatere ovire, ki so se prvotno uporabljale za omejevanje trgovine preko črte. Sem spadajo:

- Mesečne „okrogle mize“ med tremi zbornicami (ciprska Gospodarska zbornica, turško-ciprska Gospodarska zbornica in turško-ciprska Industrijska zbornica) pod pokroviteljstvom projekta EDGE (Economic Development and Growth for Enterprises), ki ga financira Ameriška agencija za mednarodni razvoj (USAID) organizirane z namenom, da se poiščejo tehnične in praktične rešitve obstoječih težav pri trgovini preko zelene črte.
- Trenutno se ustanavlja „Mreža ciprskih proizvajalcev“, v kateri sodelujejo turško-ciprski in grško-ciprski proizvajalci, katere namen je povečati sodelovanje in zagotoviti tehnično pomoč, usposabljanje in svetovanje, da bi se olajšale omejitve v trgovini preko zelene črte. Namen tega projekta, ki je nedavno prejel sredstva iz pobude ACT v okviru Programa ZN za razvoj, je tudi izboljšati sodelovanje med sodelujočimi zbornicami (turško-ciprska Industrijska zbornica, turško-ciprska Gospodarska zbornica in ciprska Gospodarska zbornica).

[14] Glej Prilogo IV.

3.5. Obstoječe ovire in težave pri pretoku blaga

Kljub pozitivnim spremembam je trgovina preko zelene črte še vedno zelo ovirana.

Turško-ciprska gospodarska vozila, zlasti tovornjaki in avtobusi, se ne morejo prosto gibati po otoku. Republika Ciper ne priznava potrdil o tehničnem pregledu za gospodarska vozila[15] ali vozniških dovoljenj poklicnih voznikov[16], ki jih izda turško-ciprska skupnost (čeprav priznavajo potrdila o tehničnem pregledu za osebna vozila). Vlada je predlagala zakonodajne predpise, ki naj bi turško-ciprskim tovornjakom olajšali prevoz blaga preko zelene črte. Po protestih grško-ciprskega združenja voznikov tovornjakov pa parlament tako v prejšnjem kot v sedanjem zakonodajnem obdobju ni sprejel nobene odločitve o tej temi. Organi Republike Ciper zagotavljajo za ciprske Turke različne oblike pomoči pri uporabi vladnih storitev. Tako je na primer na ministrstvu za komunikacije in javna dela zaposlen ciprski Turek, ki deluje med drugim kot tolmač pri preverjanju dovoljenj in je odgovoren za obvestila v turško-ciprskih časopisih. Vendar je odziv turško-ciprskih voznikov tovornjakov slab. Liberalnejši pristop organov Republike Ciper bi spodbudil gospodarsko sodelovanje preko zelene črte med obema skupnostma.

Komisija je prejela nekaj pritožb turško-ciprskih trgovcev glede zamud pri carinjenju blaga, ki prečka črto, med drugim zlasti pri pošiljkah krompirja. Organi Republike Ciper so pojasnili, da je do zamud prišlo zaradi določbe v Uredbi o zeleni črti, ki se glasi, da je treba pošiljke pregledati, in po potrebi „Poročilo o fitosanitarnem pregledu“ zamenjati z rastlinskim potnim listom. Komisiji je bilo zagotovljeno, da bodo ti pregledi v prihodnosti izvedeni v roku dveh do treh delovnih dni. Poleg tega lahko trgovci prosto prevažajo krompir v hladilnice na območjih pod vladnim nadzorom, medtem ko se pregled nadaljuje, krompir pa ostane pod nadzorom carinskih organov.

Komisija je prejela tudi nekaj pritožb turško-ciprskih trgovcev o tem, da organi Republike Ciper včasih poleg predpisanih spremnih dokumentov zahtevajo tudi predložitev trgovskega računa. Organi Republike Ciper so Komisijo obvestili, da so vsi carinski uradniki Republike Ciper prejeli dopis, v katerem so bili obveščeni: „*Ob upoštevanju dejstva, da predložitev računa ni obvezna pri pretoku blaga, (...) se predložitev računa ne zahteva za blago, ki prečka črto.*“ Ta navodila so bila večkrat omenjena na rednih usposabljanjih carinskih uslužbencev Republike Ciper.

Ob koncu obdobja poročanja bi morala zeleno črto prečkati velika pošiljka krompirja teže okrog 3 800 ton (skoraj četrtina celotnega pomladanskega pridelka na severnem delu Cipra, ki obsega pridelek skoraj 50 lokalnih pridelovalcev krompirja) in nato verjetno odposlana iz pristanišča Limassol (ki se nahaja na območju pod vladnim nadzorom) v druge države članice EU. Zaradi pritiska turško-ciprske skupnosti na pridelovalce in turško-ciprske trgovce, je bilo to trgovanje s krompirjem na koncu odpovedano.

Kot drugi primeri ovir, ki bi lahko omejili trgovino preko črte, so bile navedene težave turško-ciprskih trgovcev pri zagotavljanju svojih proizvodov na policah veleblagovnic na območjih pod vladnim nadzorom in pri oglaševanju v delih medijev na teh območjih. Dodatni primeri ovir, posredovani Komisiji, vključujejo občasne zahteve organov Vzhodne suverene cone po spremnih dokumentih za blago, ki je namenjeno tradicionalni dostavi turško-ciprskemu prebivalstvu v vasi *Pyla*, ki se nahaja v varovalnem pasu. Z odstopanjem od standardnih pravil v tem posebnem primeru spremni dokumenti niso potrebni v skladu s členom 4(10) Uredbe.

---

15 Velja za vse turško-ciprske tovornjake, z največjo dovoljeno skupno težo nad 3,5 tone.

16 Velja za vse turško-ciprskih tovornjake, z največjo dovoljeno skupno težo 7,5 tone ali več.

Poleg tega so predstavniki turško-ciprske skupnosti izrazili tudi zaskrbljenost nad nizko zgornjo mejo za nakupovanje za osebe, ki prečkajo črto. Člen 6(1) Uredbe o zeleni črti določa, da je blago, kupljeno v severnem delu Cipra in vsebovano v osebni prtljagi oseb, ki prečkajo črto, oproščeno prometnega davka in trošarine, če ni komercialnega značaja in če njegova skupna vrednost ne presega 135 EUR na osebo.

Predstavniki Združenega kraljestva so Komisijo obvestili, da se službe Vzhodne suverene cone soočajo s težavami pri odpravi tistega blaga, ki zahteva fitosanitarno potrdilo, do katerih je prišlo zaradi pomanjkljivih ustreznih tehničnih zmogljivosti. Republik Ciper je ponudila na uporabo svoje zmogljivosti.

Tihotapljenje blaga preko zelene črte je očitno zelo razširjeno, predvsem na nezakonitih „mejnih prehodih“, ki jih uporabljajo lokalni prebivalci in kmetje (npr. v vaseh *Pyla* in *Pergamos* v varovalnem pasu) in kjer je nadzor pomanjkljiv. Po navedbah nekaterih opazovalcev, količina pretihotapljenega blaga morda celo presega količino blaga, s katerim se trguje zakonito.
Problem tihotapljenja blaga jasno kaže, da mora vlada Republika Ciper črto učinkovito nadzorovati.

Nenazadnje je treba omeniti, da ostaja celotni obseg trgovine preko zelene črte omejen. Vzrok tega so – v veliki meri – omejitve v sami Uredbi o zeleni črti. Na podlagi te uredbe se proizvodov, ki pridejo na severni del otoka iz drugih držav članic EU ali Turčije, ne sme vnesti na območja pod vladnim nadzorom. To bi lahko znatno zmanjšalo ugodnosti za proizvajalce, ponudnike storitev in potrošnike na severu in jugu zelene črte, kot je navedeno v nedavni študiji Svetovne banke[17].

3.6. Začasni prehod blaga

Kot v predhodnem obdobju poročanja so se težave pojavljale tudi pri začasnem prehodu blaga. Obstajajo štiri glavne vrste blaga, pri katerih se pojavlja to vprašanje:

- Začasni prehod blaga, potrebnega za zagotovitev storitev (primer: glasbeni instrumenti rok skupine ciprskih Turkov, ki ima koncert na območjih pod vladnim nadzorom).
- Začasni prehod grško-ciprskega blaga na območja, ki niso pod vladnim nadzorom (primer: kosi pohištva, popravljeni in obnovljeni v severnem delu Cipra; zaradi prvotne določbe Uredbe o zeleni črti takšnim proizvodom ni dovoljen ponoven vstop na območja pod vladnim nadzorom).
- Začasni prehod turško-ciprskega blaga, ki naj bi bil razstavljen na sejmu na območjih pod vladnim nadzorom (npr. turško-ciprska udeležba na ciprskem mednarodnem trgovskem sejmu nenehno upada: 53 turško-ciprskih trgovcev v letu 2005, 16 v letu 2006 in samo 3 letos). Poleg tega ni dovoljen prehod blaga, ki bi se delilo kot brezplačni vzorec (ker končnega kupca ni).
- Začasni prehod tehničnih naprav ciprskih Turkov zaradi popravila na območjih pod vladnim nadzorom.

Uredba o zeleni črti v trenutni obliki ne dovoljuje takih prehodov. RC uporablja sistem priložnostnih izjem. Na tej podlagi naj bi bile odobrene vse vloge ciprskih Turkov in tako ni potrebe po pravni formalizaciji postopka. Vendar pa veljavni sistem ad hoc ni skladen z

[17] Študija z naslovom „Sustainability and Sources of Economic Growth in the northern part of Cyprus“, 2006, financirana v okviru programa „Partnerstvo za prihodnost“ UNDP, ki ga podpira EU.

Uredbo in ni pregleden, zato lahko zavira trgovino. To vprašanje bo treba *de lege ferenda* vključiti v načrtovano spremembo Uredbe o zeleni črti.

3.7. Spodbujanje trgovine

Novembra 2006 je Odbor za davek na dodano vrednost[18] sprejel poenostavljeno ureditev, ki se uporablja za turško-ciprske trgovce, s sedežem v severnem delu Cipra, ki prodajajo blago neposredno končnim porabnikom na območjih pod vladnim nadzorom. Na podlagi te ureditve lahko turško-ciprski trgovci plačajo DDV za blago, ki ga bodo prodali na območjih pod vladnim nadzorom, neposredno na črti. Posledično se turško-ciprskim trgovcem ni treba registrirati kot zavezanci za DDV.

Februarja 2007 je Komisija skupaj s turško-ciprsko Gospodarsko zbornico organizirala celodnevni seminar, ki je bil namenjen predvsem povečanju ozaveščenosti med turško-ciprskimi trgovci glede postopkov in zahtev trgovine preko zelene črte.

Za spodbujanje trgovine z določenimi proizvodi so bili sprejeti naslednji dodatni ukrepi:

Krompir

Potem ko je pristojna služba Komisije v začetku leta 2006 izdala dovoljenje za trgovino s krompirjem preko zelene črte, je nekaj tovornjakov s krompirjem (skupno okrog 290 ton), namenjenih (samo) za uporabo na območjih pod vladnim nadzorom, uspešno prečkalo črto brez večjih ovir[19].

Za krompir carine ne veljajo, vendar mora imeti vsak tovornjak Poročilo o fitosanitarnem pregledu, ki ga izda neodvisni fitosanitarni strokovnjak v skladu s Prilogo III Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004[20]. Za pospešitev trgovine s krompirjem preko črte je Komisija zagotovila stalno prisotnost teh strokovnjakov med glavnim obdobjem pobiranja pridelkov (od sredine aprila do sredine junija). V preostalem obdobju je dosegljivost strokovnjakov zagotovljena za nekaj delovnih dni (do zdaj so bile ugodno obravnavane prav vse vloge ciprskih Turkov za prisotnost strokovnjaka na fitosanitarnem področju).

Komisija trenutno razširja seznam imenovanih neodvisnih strokovnjakov na fitosanitarnem področju.

Citrusi

Do zdaj trgovina s citrusi še ni potekala.

Neodvisni strokovnjaki iz več držav članic, ki jih je imenovala Komisija, so jeseni 2006 ponovno izvedli letni inšpekcijski pregled pred obiranjem. Potrdili so ugotovitve predhodnih pregledov, opravljenih v letih 2003–2005, med katerimi ni bilo odkritih nobenih škodljivih organizmov, zato je mogoče trditi, da jih v severnem delu Cipra ni. Komisija poleg inšpekcijskih pregledov in kontrol nasadov ter pošiljk citrusov, namenjenih za trgovino preko zelene črte, predvideva tudi nadaljnji nadzor v obliki dodatnih nadzornih dejavnosti.

Med in ribe

---

[18] Člen 398 Direktive Sveta 2006/112/ES (prej člen 29(2) Direktive Sveta 77/388/EGS).

[19] V zvezi s problemi pri trgovanju s krompirjem, ki ni namenjen uporabi v Republiki Ciper, glej točko 3.5 zgoraj.

[20] Uredba Komisije (ES) št. 1480/2004 z dne 10. avgusta 2004 (UL L 272, 20.8.2004, str. 3).

Kakor je navedeno zgoraj, je Komisija 4. maja 2007 sprejela odločbo o odpravi prepovedi pretoka nekaterih proizvodov živalskega izvora na otoku Ciper v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 866/2004 in določitvi pogojev za pretok svežih rib in medu preko zelene črte[21].

Komisija trenutno izbira neodvisne strokovnjake držav članic, ki morajo v skladu s prilogama I in II Odločbe Komisije pregledati turško-ciprska ribiška plovila, ki iztovorijo sveže ribe, ali izpolnjujejo posebna higienska pravila za živila živalskega izvora ter vzeti v proizvodnji verigi 10 vzorcev medu in jih nato analizirati v posebnih laboratorijih EU.

Les

Februarja 2007 je neodvisni strokovnjak na fitosanitarnem področju prvič izdal Poročilo o fitosanitarnem pregledu za prenos posebne lesene montažne hiše. V skladu s členom 4(4) Uredbe Sveta (ES) št. 866/2004 in člena 3(1) Uredbe Komisije (ES) št. 1480/2004, ki se sklicujeta na Direktivo Sveta 2000/29/ES, je tak postopek potreben, saj je bila omenjena montažna hiša narejena iz borovega lesa, ki je izviral iz Turčije.

3.8. Predlogi Republike Ciper za spodbujanje trgovine preko zelene črte

Organi Republike Ciper so konec marca 2007 Komisiji posredovali sveženj ukrepov, namenjenih spodbujanju trgovine v okviru Uredbe o zeleni črti. Večina teh ukrepov je enostranske narave in spada pod pristojnost Republike Ciper. Sveženj vsebuje tudi predlog za odprtje zelene črte za namene trgovine z ribami in medom ter mlekom in mlečnimi proizvodi. Medtem ko je bila Odločba Komisije o ribah in medu že sprejeta[22], pa bo treba z odločitvijo o mleku in mlečnih izdelkih še počakati, dokler pravila EU o varnosti živil ne bodo izpolnjena na severnem delu Cipra. V tej zvezi je bila pomoč turško-ciprski skupnosti že zagotovljena.

Končno, Ciper je ponovno predlagal uvedbo nične stopnje DDV za blago, ki prehaja iz območij pod vladnim nadzorom na severni del Cipra. Komisija je že v lanskoletnem poročilu izjavila, da bi bila nična stopnja blaga opravičljiva le v primeru, če bi ga obravnavali kot izvoz. Ta primer je neodvisen od tega, ali se to blago imenuje izvoz. Če se blago, ki je namenjeno severnemu delu Cipra, obravnava kot izvoz, je treba blago, ki prihaja iz tega območja, enako obravnavati kot uvoz. Predlagana sprememba bi bila sprejemljiva zgolj v tem primeru.

Na splošno je treba počakati, ali bo sveženj ukrepov dejansko pospešil trgovino preko zelene črte in medsebojni gospodarski vpliv na otoku, kar bi pomenilo pozitivno spremembo. Vendar ti ukrepi ne pomenijo nadomestila za predlog Komisije za Uredbo Sveta o posebnih pogojih za trgovino na področjih Republike Ciper, ki niso pod dejanskim nadzorom vlade RC (t.i. Uredba o neposredni trgovini), ki še čaka na sprejetje v Svetu.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Uredba še naprej določa trdni pravni okvir za prosti pretok ciprskih državljanov in drugih državljanov EU, ki dnevno prečkajo črto na mejnih prehodih.

Vendar pa še vedno visoko število oseb, ki prečkajo zeleno črto nezakonito, vzbuja zaskrbljenost. Po mnenju Komisije je treba nadzor, ki ga v skladu s členom 3 Uredbe o zeleni črti izvaja Republika Ciper, znatno okrepiti. Republika Ciper nasprotuje polnemu izpolnjevanju dolžnosti nadzora, saj so ukrepi, zaradi katerih bi zelena črta lahko prevzela podobo zunanje meje, politično nesprejemljivi.

---

21 Odločba Komisije 2007/330/ES z dne 4. maja 2007 (UL L 123, 12.5.2007, str. 30).

22 Oddelek 3.7 zgoraj.

Kar zadeva blago, ki prečka zeleno črto, kažejo številke v primerjavi s predhodnim obdobjem poročanja znatno povečanje skupne vrednosti. Glede na poročila organov Republike Ciper se je skupna vrednost blaga, ki je dejansko prečkalo črto, skoraj podvojila in je znašala okoli 3,3 milijona EUR. Celotni obseg trgovine preko zelene črte pa ostaja še vedno precej omejen. V tekočem obdobju poročanja se je začelo trgovanje le z nekaj novih proizvodov, kar ni pripomoglo k znatnemu povečanju mesečne vrednosti trgovine. V enem samem primeru je blago prečkalo zeleno črto, kar je posledično pomenilo prenos znotraj Skupnosti z druga državo članico. Vzrok za omejitev količine trgovine pomenijo tudi omejitve v sami Uredbi o zeleni črti, ki dovoljuje prečkanje črte samo za blago, ki je bilo v celoti pridobljeno na severnem delu Cipra ali bilo tam nazadnje temeljito, gospodarsko upravičeno obdelano ali predelano.

Kljub nekaterim pozitivnim spremembam pri pretoku blaga pa več prijavljenih primerov potrjuje, da še vedno obstajajo številne ovire v nadaljnjem razvoju trgovine preko zelene črte. Republika Ciper na primer ne priznava potrdil o tehničnem pregledu turško-ciprskih tovornjakov ter vozniških dovoljenj poklicnih voznikov za težke tovornjake, ki jih izda turško-ciprska skupnost. Zakonodaja, ki je v prejšnjem zakonodajnem obdobju čakala na obravnavo v parlamentu Republike Ciper in ki bi morda pomenila korak v smeri izboljšanja sedanjega stanja, ni bila več obravnavana. Poleg tega so pomembne tudi psihološke trgovinske ovire.

Na obeh straneh zelene črte delujejo interesne skupine, da bi preprečile razvoj trgovine preko črte. Obžalovanja vreden je zlasti nenehen neposredni pritisk na trgovce znotraj turške-ciprske skupnosti.

Vprašanje začasnega prehoda blaga je treba obravnavati *de lege ferenda*.

Komisija je izvedla različne ukrepe, katerih namen je bil spodbuditi trgovino preko zelene črte, zlasti trgovino s krompirjem, citrusi, medom in ribami ter lesom.

Splošni sklep je, da Uredba o zeleni črti še naprej zagotavlja delujočo osnovo za prehod blaga in oseb na območja pod vladnim nadzorom Republike Ciper in z njih, čeprav ostaja pretok blaga omejen. Komisija bo nadaljevala spremljanje izvajanja Uredbe.

Technical Annexes

Annex I Overview table summarising the monthly reports of the Turkish Cypriot Chamber of Commerce according to Article 8 of Commission Regulation 1480/2004 (EUR)

Traded Products	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Total
Aluminium/ PVC Products	**7 773**	**21190**	**377 867**	**6 124**	**23 190**	**25 657**	**4 953**	**8 595**	**1 314**	**2 845**	**5 871**	**805**	486 184
Building/ Articles of Stone	**19 965**	**38 432**	**23 535**	**16 976**	**22 843**	**40 250**	**41 066**	**30 146**	**32 233**	**49 724**	**61 241**	**71 921**	448 332
Charcoal	**1 206**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 206
Chemical Products	**7 888**	**10 966**	**8 777**	**10 194**	**9 154**	**14 175**	**13 246**	**12 047**	**10 590**	**14 192**	**23 931**	**25 507**	160 667
Clothing	**1 014**	**1 242**	**0**	**0**	**109**	**1 862**	**776**	**0**	**1 800**	**617**	**527**	**0**	7 947
Earth/Stone	**0**	**707**	**241**	**14 548**	**34 862**	**7 784**	**0**	**0**	**0**	**8 871**	**0**	**0**	67 013
Electronic Equipment	**38 672**	**18 339**	**1 790**	**0**	**1 138**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	59 939
Food/Drink	**862**	**0**	**1 007**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	1 869
Handicraft products	**5 735**	**2 069**	**4 777**	**5 164**	**4 293**	**5 082**	**12 945**	**5 376**	**982**	**1 367**	**2 806**	**5 737**	56 333
Iron/Steel	**517**	**1 034**	**862**	**0**	**0**	**603**	**276**	**414**	**0**	**0**	**4 647**	**1 284**	9 637
Paper Products	**16 764**	**12 598**	**22 034**	**7 921**	**14 946**	**9 323**	**12 903**	**8 399**	**21 341**	**11 072**	**15 061**	**14 412**	166 774
Plastering machine and material	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1 724**	**0**	**0**	**0**	**4 655**	**4 707**	11 086
Plastic Products	**17 811**	**24 522**	**41 518**	**27 525**	**39 096**	**25 456**	**36 906**	**23 032**	**21 126**	**32 417**	**30 905**	**31 301**	351 615
Pre-fabricated buildings	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7 759**	**0**	**0**	7 759
Raw metal	**12 672**	**9 052**	**2 715**	**34 698**	**28 103**	**95 603**	**38 097**	**96 840**	**67 707**	**79 659**	**44 190**	**56 353**	565 689
Saddlery and Harness	**0**	**615**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	615
Vegetables	**0**	**24 588**	**137 167**	**158 754**	**83 610**	**274 526**	**387 586**	**175 426**	**244 575**	**122 634**	**32 069**	**35 552**	1 676 487
Water Storage/heating	**586**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2 759**	**345**	**0**	**0**		3 690
Wooden products/ furniture	**31 166**	**31 802**	**39 259**	**38 581**	**49 217**	**71 571**	**90 484**	**109 241**	**51 404**	**72 079**	**82 448**	**56 005**	723 257
Total	162 631	197 156	661 549	320 485	310 561	571 892	640 962	472 275	453 417	403 236	308 351	303 585	4 806 100

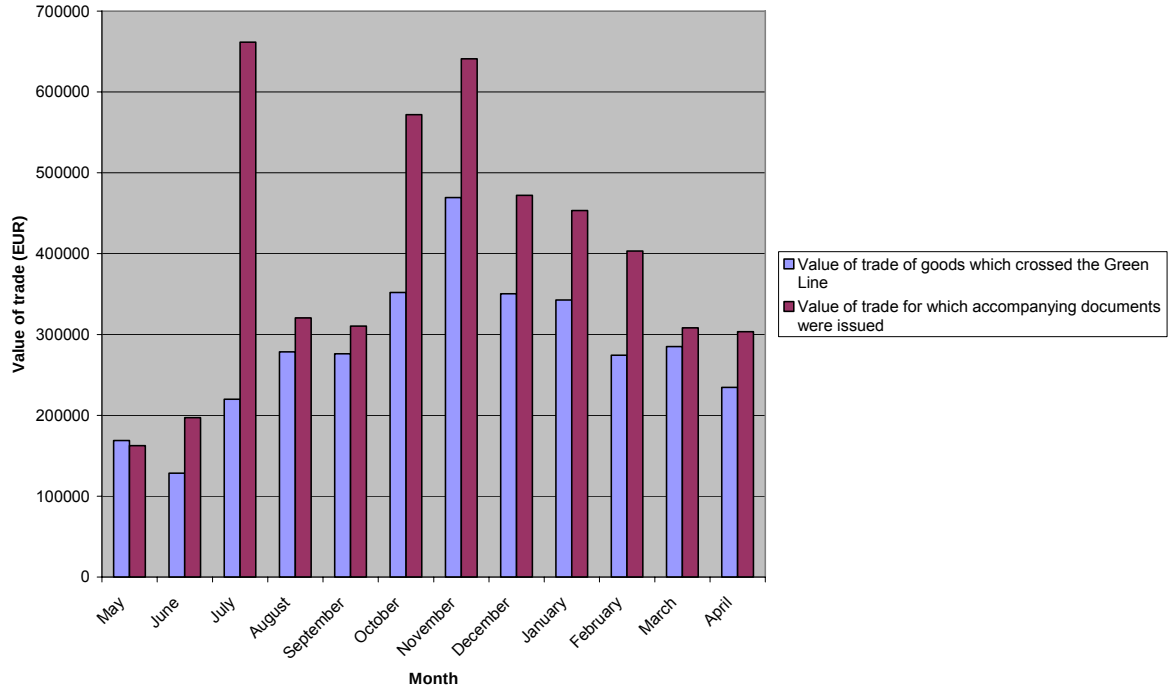
1 EUR = 0,58 CYP

ANNEX II: Value of goods crossing the Green Line reported by the authorities of the Republic of Cyprus (May 2006-April 2007)

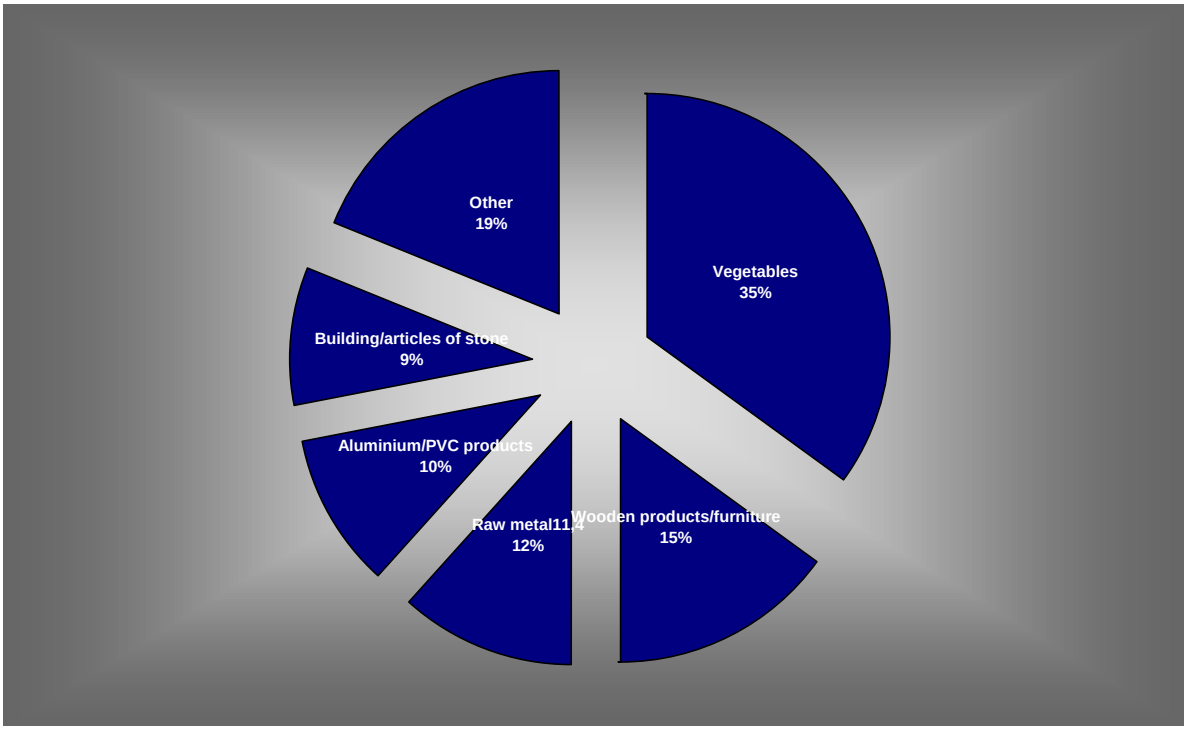
May	**€ 168 836**
June	**€ 128.561**
July	**€ 219 943**
August	**€ 278 582**
September	**€ 276 110**
October	**€ 352 016**
November	**€ 469 415**
December	**€ 350 421**
January	**€ 342 652**
February	**€ 274 562**
March	**€ 285 252**
April	**€ 234 456**
Total	€ 3 380 805

1 EUR=0.58 CYP

ANNEX III: Values of goods which crossed the Green Line and value of goods for which accompanying documents were issued by the Turkish Cypriot Chamber of Commerce

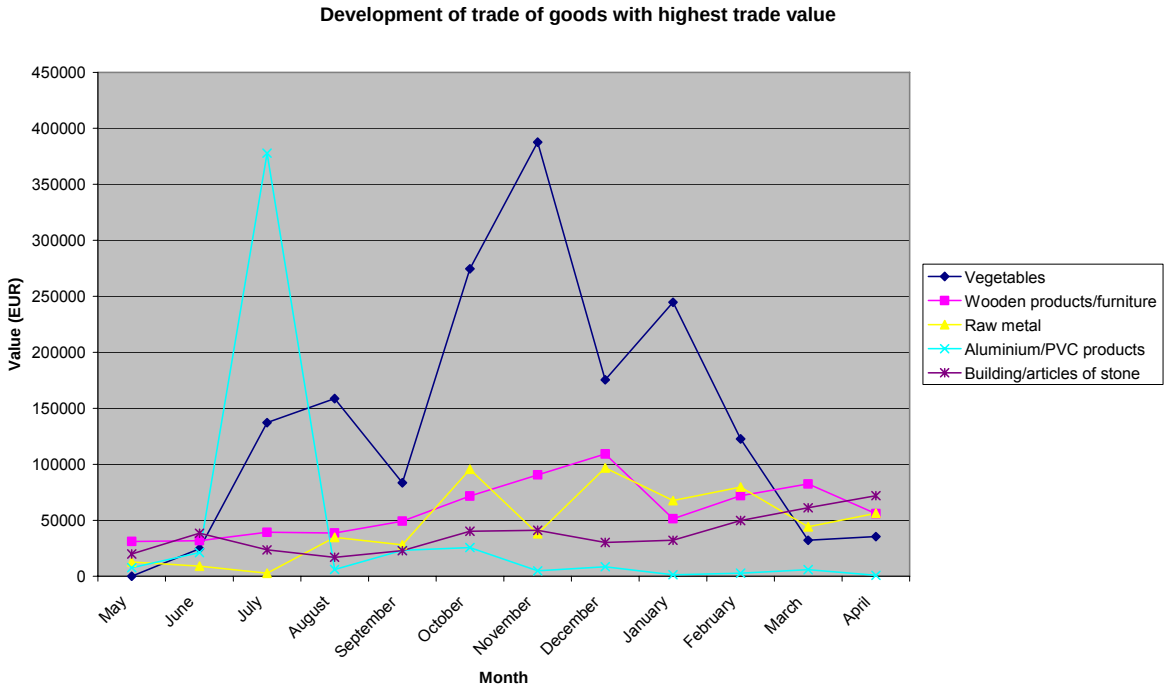

ANNEX IV: Most traded goods

Vegetables	**1 676 487**
Wooden products/furniture	**723 257**
Raw metal	**565 689**
Aluminium/PVC products	**486 184**
Building/articles of stone	**448 332**
Other:	**906 151**
Total:	4 806 100

ANNEX V: Development of most traded goods

ANNEX VI Illegal immigration for the period 01/05/2006 - 30/04/2007

MONTH /YEAR	ILLEGAL IMMIGRATION **(total number) (1+3+5)**	ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS via the Green Line		ILLEGAL IMMIGRATION / ASYLUM SEEKERS directly to the government-controlled areas (not via the Green Line)		ILLEGAL IMMIGRATION via the British Sovereign Base Areas* **(5)**
		ILLEGAL IMMIGRANTS (1)	**ASYLUM SEEKERS (2)**	**ILLEGAL IMMIGRANTS (3)**	**ASYLUM SEEKERS (4)**	
May 2006	**176**	**176**	**143**	**0**	**0**	**0**
June 2006	**218**	**189**	**139**	**1**	**0**	**28**
July 2006	**223**	**211**	**151**	**2**	**0**	**10**
August 2006	**255**	**251**	**183**	**1**	**1**	**3**
September 2006	**217**	**210**	**168**	**0**	**0**	**7**
October 2006	**236**	**226**	**178**	**8**	**0**	**2**
November 2006	**262**	**262**	**235**	**0**	**0**	**0**
December 2006	**219**	**219**	**188**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1806	1744	1385	12	1	50
January 2007	**152**	**150**	**101**	**1**	**1**	**1**
February 2007	**210**	**201**	**157**	**6**	**6**	**3**
March 2007	**504**	**502**	**465**	**2**	**2**	**0**
April 2007	**247**	**247**	**205**	**0**	**0**	**0**
TOTAL	1113	1100	928	9	9	4
TOTAL (5/2006-4/2007)	2919	2844 (97.43%)	**2313 (81.32%)**	21 (0.72%)	**10 (47.61%)**	54* (1.85%)

*** None of the illegal immigrants who entered from the British Sovereign Base Areas, applied for asylum.**

Source: Republic of Cyprus, Police Headquarters, 18/5/2007

ANNEX VII

CHECKS ON PERSONS AND VEHICLES AT OFFICIAL CROSSING POINTS OF THE GREEN LINE FOR THE PERIOD 1/5/2006-30/4/2007

MONTH/ YEAR	PERSONS			VEHICLES		
	Greek Cypriots entering the northern part of Cyprus	Turkish Cypriots leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)	Greek Cypriot vehicles entering the northern part of Cyprus)	Turkish Cypriot vehicles leaving the northern part of Cyprus and entering the government-controlled areas	TOTAL (entries and exits)
05 / 2006	**88945**	166285	***255230***	**31266**	57114	***88380***
06 / 2006	**94965**	153747	***248712***	**33665**	54996	***88661***
07 / 2006	**96478**	154126	***250604***	**34219**	53453	***87672***
08 / 2006	**110284**	139202	***249486***	**36588**	52104	***88692***
09 / 2006	**60986**	98676	***159662***	**25427**	49020	***74447***
10 / 2006	**56755**	100720	***157475***	**26793**	50477	***77270***
11 / 2006	**49483**	87754	***137237***	**22220**	46142	***68362***
12 / 2006	**47694**	85959	***133653***	**17053**	33652	***50705***
01 / 2007	**43670**	89064	***132734***	**18465**	38663	***57128***
02 / 2007	**36729**	89786	***126515***	**16660**	43796	***60456***
03 / 2007	**46417**	98177	***144594***	**22434**	53145	***75579***
04 / 2007	**56417**	84719	***141136***	**27133**	47191	***74324***
TOTAL	**788823**	1348215	***2137038***	**311923**	579753	***891676***

Note: According to the authorities of the RoC no records are kept for the return of Greek Cypriots to the government-controlled
areas and for the return of Turkish Cypriots to the northern part of Cyprus

SOURCE of data: Republic of Cyprus, Operation Office, Police Headquarters, 01/06/2007